

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин
Кафедра політичних наук

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВИРОБНИЧА ПОЛІТОЛОГІЧНА
(АНАЛІТИЧНА) ПРАКТИКА**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітньо-професійна програма «Політологія»
Спеціальність 052 Політологія
Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні
кафедри політології,
протокол № 02 від 26.08.2025 р.

Зав. кафедри І.Монолатій

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича практика
Викладач (-і)	Доцяк Ігор Іванович
Контактний телефон викладача	050 433 34 32
E-mail викладача	i_docyak@ukr.net ; ihor.dotsiak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	9 кредити ЄКТС, 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Вівторок 15.00 – 17.00
2. Анотація	
<p>Виробнича практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія».</p> <p>Для здобуття поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь, навичок за спеціальністю 052 «Політологія», загальних засад методології професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, здобувачі освітнього ступеня «бакалавр» проходять виробничу політологічну аналітичну практику у 8 семестрі загальним обсягом 180 годин (6 кредитів ЄКТС).</p> <p>Базами проходження виробничої практики здобувачів вищої освіти є навчально-науковий центр соціальних досліджень Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Науково-інформаційний аналітичний центр НАТО, Карпатський інститут аналітики, відповідні інституції області, матеріально -технічне оснащення яких спроможне забезпечити сучасні вимоги до підготовки фахівців відповідної спеціальності та специфіки ОПП, а також умови їх подальшого професійного росту і кар'єри.</p>	
3. Мета та цілі виробничої практики	
<p>Метою виробничої політологічної (аналітичної) практики є сформувати у студентів: 1) уявлення про специфіку аналітичної та експертної складової фахової діяльності, що охоплює процес оцінювання інформації і підготовки та прийняття рішень; як сукупності процесів семантичної обробки даних, з використанням методів та засобів «аналітики» та «експертизи», в результаті чого розрізнені дані перетворюються на закінчену інформаційну продукцію – аналітичний документ або експертний висновок; 2) ознайомити з основними формами і напрямками діяльності органів державної влади та громадських організацій в Україні; 3) навички напрацювання практичних рекомендацій та пошуку способів їх втілення в практику функціонування політичних інституцій, діяльності суб'єктів політичного процесу, структур громадянського суспільства та ін.</p> <p>Для реалізації поставленої мети вирішуються такі завдання виробничої практики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвиток професійно важливих особистісних якостей особи, зокрема: критичне, абстрактне та логічне мислення; емоційний інтелект; толерантність; комунікабельність; професійна мобільність; готовність до прийняття рішень; - формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, удосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; здатність до адаптації та дії в новій ситуації; здатність приймати управлінські й обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; 	

- формування уміння застосовувати набуті знання, вміння й навички на практиці, брати участь у розробленні аналітичних звітів та експертних висновків щодо аналізу політичних процесів на регіональному та місцевому рівні.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.

Загальні компетентності:

ЗК-1 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК-5 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Спеціальні компетентності:

СК-4 Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

СК-7 Здатність застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності, в тому числі з урахуванням потреб забезпечення сфер національної безпеки держави.

СК-8 Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.

СК-9 Здатність презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень для фахівців та нефаківців.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти володітимуть наступними компетентностями:

РН-1 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності

РН-5 Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності

РН-8 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.

РН-9 Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

РН-10 Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

РН-11 Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.

РН-12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування

РН-14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.

РН-15 Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію

політичного аналізу. РН-16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань. до неї міждисциплінарних напрямів з урахуванням методологічних, економічних, соціальних, правових та етичних аспектів			
5. Організація і зміст практики			
Обсяг практики			
Вид практики		Загальна кількість годин	
лекції		-	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		-	
самостійна робота		180	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	052 політологія. національна безпека	IV	Н
Тематика навчальної дисципліни			
Тематика (етапи практики)		кількість год.	
		лекції	прак. заняття
			сам. роб.
I етап – підготовчий. На цьому етапі проводиться настановча нарада, на якій студентів знайомлюють з документацією практики (метою і завданнями практики, обсягом обов'язкових робіт для виконання, порядком ведення звітної документації, вимогами до студентів – практикантів); надають студентам - практикантам необхідні документи (направлення, програма та ін.); складають індивідуальний план роботи; планують роботу на кожен тиждень;			30
II етап – керівник-методист практики проводить систематичні консультації зі студентами - практикантами та контролює хід виконання запланованих робіт; відвідування методистом місця проходження практики студентами з метою здійснення контролю за виконанням ними завдань практики; робота студентів у відповідних відділах та управліннях; виконання всіх вимог практики..			90
III етап – підсумковий - оформлення студентом-практикантом звітної документації і здача її керівнику від навчального закладу; оцінювання практики методистом; захист звіту з практики на підсумковій конференції; підведення підсумків практики із зауваженнями та пропозиціями..			60
ЗАГ.:		-	180
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання	Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів з навчальної практики в ЗМІ відбувається у формі заліку. Підсумкова оцінка максимум 100 балів) визначається як сума балів за такі види		

навчальної дисципліни	контролю: щоденник виробничої практики 10 балів, конспект індивідуальних завдань 30 балів, звіт про проходження практики-30 балів; захист матеріалів виробничої практики -30 балів
Критерії оцінювання матеріалів практики	<p>Студент отримує оцінку “відмінно”(90-100 балів), якщо він вчасно і на високому рівні виконав увесь намічений обсяг роботи, яка вимагається програмою практики; під час проходження практики студент показав високий рівень теоретичних знань та уміння застосовувати їх на практиці, творчо підходив до виконання завдань; його відповідь на захисті повна, розуміння матеріалу глибоке, основні вміння сформовані та засвоєні; виклад логічний, доказовий, висновки і узагальнення точні; відгук про проходження студентом практики позитивний; матеріали про проходження практики оформлені за встановленими вимогами;</p> <p>Студент отримує оцінку “добре”(70-89 балів), коли практика пройшла на високому фаховому рівні, під час її проходження добре розв’язувались загальні та індивідуальні завдання, проте недостатньо ефективно використовувались знання з циклу нормативних дисциплін, якщо його відповідь, під час захисту практики, в цілому відповідає зазначеним вимогам, але виклад недостатньо систематизований, окремі вміння недостатньо сформовані, у визначенні понять та узагальненнях наявні окремі неточності, які легко виправляються за допомогою відповідей на додаткові запитання викладача; відгук про проходження студентом практики позитивний; водночас наявні незначні зауваження щодо змісту і оформлення матеріалів про проходження практики;</p> <p>Студент отримує оцінку “задовільно”(50-69 балів), коли за час проходження практики не в повному обсязі були виконані основні загальні та індивідуальні завдання програми практики, допускались помилки під час роботи на базі практики, якщо відповідь, на захисті практики, свідчить про розуміння основних питань програми практики, проте спостерігаються значні прогалини у знаннях; визначення понять нечіткі, неточні, вміння сформовані недостатньо, висновки і узагальнення аргументовані слабо, у них наявні помилки, знання практиканта фрагментарні, неповні, спостерігається невміння працювати з документами; відгук про проходження практики студентом позитивний; недбало оформлені матеріали про проходження практики;</p> <p>Студент отримує оцінку “незадовільно”(1-49 балів), якщо відгук про проходження практики негативний; на запитання членів комісії студент не дає правильних відповідей; програма практики виконана не в повному обсязі</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Форма і терміни підсумкового контролю визначаються навчальним планом. Передбачається виконання всіх форм роботи, відсутність невиконаних завдань..
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план, залікову книжку студента. У разі отримання негативної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час

	<p>ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.</p> <p>Підсумки проведення виробничої практики обговорюються на засіданні кафедри політології, а загальні результати практики підсумовують на засіданні вченої ради факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника</p>
8. Політика навчальної дисципліни	
<p>Академічна доброчесність:</p> <p>У Прикарпатському університеті навчальний процес побудований на основі дотримання принципів академічної доброчесності, прозорості та законності роботи. Як викладач, так і студент (-ка), повинні дотримуватися Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Кодексу честі ПНУ https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p> <p>У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студенту повторно виконати необхідний вид роботи. Виконання усіх завдань виробничої політологічної (аналітичної) практики обов'язкове. Відвідування навчальної практики є обов'язковою умовою успішного складання заліку. За умови відсутності студента(-ки) на базі практики з поважної причини здобувач освіти має право на повторне проходження практики за умови надання відповідних документів та за рішенням керівництва підрозділу університету.</p> <p>Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Вітається проходження навчальних курсів з використанням різних освітніх платформ, які можуть стати корисними у підготовці матеріалів виробничої політологічної (аналітичної) практики .</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Громадські і благодійні організації в Україні. Реєстрація та діяльність / М. В. Лациба, С. П. Старосольська, Д. В. Сидоренко [та ін.]. – Київ, ТОВ «Агентство «Україна», 2019. – 148 с. 2. Державне та регіональне управління: [підручник] / Є.Г. Карташов, В.В.Євдокимов, І.О.Драган, О.І.Даций та ін.; за заг.ред. Є.Г. Карташова. – Київ, 2019. – 223 с. 3. Партологія: Навчальний посібник. / За ред. М.І. Обушного. – К.: Арістей, 2006. – 432 с. 3. 4. Парсонс, Вейн Публічна політика: Вступ до теорії й практики аналізу політики: Пер. з англ.- К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006.- 549 с 4. 5. Прикладна політологія : навч. посіб. / О. Д. Бойко [та ін.] ; ред. В. П. Горбатенко. - К. : Академія, 2008. - 472 с. 6. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19 7. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 №280/97-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80 8. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text 	

9. Про основи національного спротиву: Закон України від 16.07.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1702-20#Text>
10. Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu.pdf>
11. Положення про організацію та проведення практики в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/24/2023/05/02-07.50_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-ta-provedennia-praktyky-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka-.pdf
12. В.В. Теорія та історія місцевого самоврядування: навч. посібник / В.В.Утвенко. – К.: ДП «Видавничий дім «Персонал». – 2015. – 234 с.
13. Handbook of public administration / Jack Rabin, W. Bartley Hildreth, and Gerald Miller (eds.). – 3rd ed. – Boca Raton : Taylor & Francis, 2007. – 1243 p.
14. Osborne S. (ed.). The New Public Governance: Emerging Perspectives on the Theory and Practice of Public Governance. – London and New York : Routledge/Taylor and Francis, 2010. – xv, 431 p.

Викладач

Ігор ДОЦЯК